

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{x^2 - 1}$.

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης είναι το σύνολο:

α. $\mathbb{R}$ **β.** $(-1,1)$ **γ.** $\mathbb{R} - \{-1,1\}$ **δ.** $(1, +\infty)$ **Μονάδες 5**

B. Να αποδείξετε ότι $f'(x) < 0$ για κάθε x του πεδίου ορισμού της.   **Μονάδες 7**

Γ. Να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow -1} [(x+1) \cdot f(x)]$ **Μονάδες 6**

Δ. Να βρείτε τη γωνία που σχηματίζει η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(0, f(0))$ με τον άξονα $x'x$.   **Μονάδες 7**

Λύση:

A. γ.

$$\mathbf{B.} \quad f'(x) = \left(\frac{x}{x^2 - 1} \right)' = \frac{(x)'(x^2 - 1) - x(x^2 - 1)'}{(x^2 - 1)^2} = \frac{1 \cdot (x^2 - 1) - x(2x)}{(x^2 - 1)^2} = \frac{x^2 - 1 - 2x^2}{(x^2 - 1)^2} = \frac{-(1 + x^2)}{(x^2 - 1)^2}$$

Για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{-1,1\}$ είναι $x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 + 1 \geq 1 > 0 \Rightarrow x^2 + 1 > 0 \Rightarrow -(x^2 + 1) < 0$

κι επειδή και ο παρονομαστής για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{-1,1\}$ είναι θετικός το πηλίκο θα είναι αρνητικός δηλαδή $f'(x) < 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{-1,1\}$.

$$\mathbf{Γ.} \quad \lim_{x \rightarrow -1} [(x+1) \cdot f(x)] = \lim_{x \rightarrow -1} \left[(x+1) \cdot \frac{x}{x^2 - 1} \right] = \lim_{x \rightarrow -1} \left[(x+1) \cdot \frac{x}{(x-1)(x+1)} \right] = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x}{x-1} = \frac{-1}{-1-1} = \frac{-1}{-2} = \frac{1}{2}$$

Δ. Γνωρίζουμε ότι αν ω είναι η ζητούμενη γωνία και λ ο συντελεστής διεύθυνσης της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(0, f(0))$ τότε ισχύει:

$$\epsilon\phi\omega = \lambda = f'(0)$$

$$\text{Ομως } f'(0) = \frac{-(1+0^2)}{(0^2-1)^2} = \frac{-1}{1} = -1$$

Άρα $\epsilon\phi\omega = -1$. Γνωρίζουμε ότι $\epsilon\phi 45^\circ = 1$ και ότι οι παραπληρωματικές γωνίες έχουν αντίθετες εφαπτομένες οπότε η ζητούμενη γωνία είναι η $\omega = 180^\circ - 45^\circ = 135^\circ$.